

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Dub. V. Quæ sint requisita ad Missam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

de consecr. dis. 1. v. Suar. & Sa V. Missa & Lay. l. ca. 6. Tambur. tamen l. 1. de exped. sacrifi. c. 2. §. 3. Palao: item Dian. p. 5. t. 13. R. 76. docet probabile esse, quòd non sit saltem mortale, si mutata forma ad profanos usus applicentur, v. g. calix confectus, alba dissoluta, frustula corporalis. & v. supra l. 3. t. 1. cap. 2. d. 2.

DUBIUM V.

Quae sint requisita ad Missam?

Resp. Hæc sequentia, 1. Et, quidem sub gratia privilegio, altare consecratum ab Episcopo, vel Abbate, (hunc enim altaria, calices & campanas possunt consecrare, etiam ad usum alienarum Ecclesiarum, docet Dian. p. 3. t. 1. R. 15. cum Barbof. & alii. 4. ex declaratione Card. & privilegio Innocentii III.) vel Sacerdote privilegiato, stabile vel portatile; utrunque tamen ex integro lapide, quantum ad superiorem mensam, quæ consecratur, debet esse tanta, ut possit capere calicem cum patena. Non sufficit autem hostias esse in ara consecrata, dum consecrantur, verum etiam debent (tam parvæ, quàm magnæ) in eadem relinqui tempore sacrificii, & non alibi (licet supra aliud corporale) deponi, verbi grat. propter loci angustiam: quia omnes sunt unica victima, & per modum unius offeruntur. Quapropter rubicæ Missæ eas supra corporale, ante vel post calicem poni volunt, Hinc etiam minus rectè faciunt, qui consecratione facta, mox hostias minores à se conle-

cratas
lo: q
dare p
cum su
riones
non m
magna
perfect
Lugo q
um fec
cessitas
ab om
2. M
quosd
Azer.
plex su
manur
tum, e
vans.
omnin
cessita
reddi
3. M
bened
privile
Super
sacr.
sed di
R. 57.
scand
facier
lebra

cratas, dant alteri Sacerdoti distribuendas populo: quia sicut Sacerdos non debet de sua hostia dare priusquam ipse sumpserit; sic nec de aliis, cum sint una victima & hostia, omnesque orationes, oblationes, & benedictiones sequentes non minus spectent ad parvas hostias, quàm ad magnam: neque ante sumptionem Sacerdotis perfectè & integrè sacrificata sit victima, *Card. de Lugo q. 20. sect. 2. n. 69.* Eum tamen, qui contrarium fecerit, à peccato saltem mortali, imò si necessitas fuit expediendi communionem populi, ab omni excusat *Tamb. l. 5, exped. sacrif. c. 5.*

2. Mappa linea triplex: et si enim secundum quosdam, una duplicata, imò secundum *Sa, Ang. Azer. ca 28 q. 8. & Lay. l. 5. t. 5. c. 6. n. 17.* una simplex sufficiat in necessitate: Missale tamen Romanum, auctoritate Clementis VIII. & Pii V. editum, expressè tres requirit, *tit. de defect. uti & Gavanti. v. Card. de Lugo.* Ut ea benedicta sit, non est omnino necessarium, ut habet *Sylv.* Unde in necessitate vulgaris adhiberi potest, & aliis usibus reddi *Laym. loc. cit.*

3. Sub gravi sacrilegio, vestes sacræ, (hoc est, benedictæ ab Episcopo, vel Sacerdote habente privilegium, ut habent Mendicantium saltem Superiores, sive Prælati, *v. Tamb. l. 1. c. 3. §. 2. exped. sacr.*) quarum tamen colores non esse præcepti, sed directionis, notat *Homob.* apud *Dian. p. 2. t. 14. R. 17.* In gravi autem necessitate et si præstet, si sine scandalo fieri possit, Missam (cujus audiendi, vel faciendi obligatio tunc cessat) omittere, licere celebrare sine stola vel manipulo, vel etiam uti cin-

gulo non benedicto, vel si fractū sit, rursus conne-
 ctere, vel stola pro cingulo, & manipulo pro stola,
 docet *Lay. l. 4. t. 5. c. 6. Dian. p. 1. R. 57. & 67. con-*
tra Fill. t. 1. l. 5. c. 5. qui tamen concedit in necessitate,
 sine una vel altera ex minoribus, v. g. stola, vel
 cingulo celebrare, non esse mortale. *v. Dian. p. 5. t. 5.*
R. 62. ubi contra Fill. ex Henr. & aliis sex, docet
 esse probabile; quod ex parvitate materiae excu-
 sari possit à mortali, qui (secluso scandalo & con-
 temptu aliquā harum citra necessitatē omittit v.
 g. qui celebrat cū cingulo non benedicto, vel eius
 loco utitur alia re Deniq; metu mortis aut gravi-
 simi damni, licet aliquando celebrare sine sacris
 vestibus, & altari (dummodo non fiat in contemp-
 tu Religionis) ex *Azor. t. 1. l. 1. c. 11. q. 11. docet Et. E. 1.*
s. 2. Navar. Huri. & c. Limitat autem *Tambur. de*
exped. sacrif. l. 1. c. 5. §. 1. ita ut permittat sine aliqua
 etiam ex gravioribus, non tamen sine omnibus
 fieri ob scandalum, & irreverentiam, *v. Dia. p. 3. t.*
6. R. 48. & p. 5. t. 3. R. 39. Porro huiusmodi sacras
 vestes conficere ex profanis, v. g. planetam ex ve-
 ste serica muliebri, non est prohibitum *Suar. Pala*
Tamb. exped. sacrif. l. 1. §. 4. qui monet *l. c. §. 1.* ce-
 vendum esse ne sint valdè attrita; ut & ne reliqua
 supellex sacra sit valde immunda, in quo graviter
 peccari potest *Sua. Laym. Tamb. l. c.*

4. Sub mortali requiritur calix & patena con-
 secrata; si tamen in nondum consecratis aliquis
 bona, imò addit *Bordo & Tamb.* mala fide cele-
 brasset, (licet sic celebrando peccasset mortaliter)
 probabile quod hoc ipso cōsecratur cōsecrata, licet
 atq; in iis celebrare, cōtra *C. de Lugo & Lay. docet*
Dian.

Idemque de sacris vestibus item de corporali, pixide, &c: quæ immediatè tangunt species, censet *Tamb. de exped. sacr. l. 1. c. 3. §. 1.* Ac licet decens sit, ut etiam pixis, sive ciborium, & luna, seu sphæru- la hierothecæ, & quodcunque vas continens & immediatè tangens Eucharistiam, uti etiam se- cundum *Laym. l. 5. t. 5. c. 6.* vasculum chrisma con- tinens benedicatur; benedicere autè præter ea, in quibus unctio adhibetur, potest idem, qui cætera ornamenta) cum in Rituali Romano propria sit pixidis benedictio: id tamen necesse esse negant *Suar. Hurt. Lugo. Tamb. l. 1. exped. sacrif. c. 1. §. 6.* nec esse necesse imponere pixidi vas lineum bene- dictum benedictione corporalis. Porro calix & pa- tena confecta esse debent ex auro, argento, vel stanno saltem quoad cuppam, admittunt etiam a- liqui ex plumbo) sed non ex ære, ut calix, de consec. dist. 1. quamvis *Tambur. l. 1. exped. sacrif. c. 1.* cum *Hurt. Fagund. & Gayant.* admittant etiã ex gemma quæ æquè pretiosa sit, ac aurum vel ar- gentum, modo species non imbibat, nec sit peri- culum ne effringatur, Ac licet rubrica præscribat, ut saltem cuppa, vel superior pars patenæ sit de- aurata; eam tamen non obligare sub mortali, *Gran.* imò nec sub veniali, propter usum contra- rium, vult *Tamb. l. c.*

5. Corporale lineum, saltem quoad partem, qua hostiam vel calicem tangit *cap. consulto de consec. dist. 1.* (nam in extremitatibus potest esse sericum, vel auro elaboratum) & benedictum ab Episcopo, vel privilegiato. *v. Compend. privi.*

Societ

Societatis Iesu v. Bened.) non tamen iterum benedicendum post lotionem, nec nisi notabiliter rumpatur. *S. Thom. Sylv. Bon. d. 4. q. ult. p. 9. C. Lugo d. 20. f. 2. num. 76. & Gavant. p. 2. t. 1. ubi addit et Sa.* (dicit esse communem) peccare mortaliter, qui utitur notabiliter immundo.

6. Palla item linea, qua parte calicem tegit, (superiore enim parte potest auro constare, vel serico) quæ cum habeat communem cum corporali benedictionem, utpote cuius pars antiquitus fuit, pro eodem servire posse, docet idem *C. Lugo l. c. si sit satis capax.*

7. Purificatorium item lineum, non tamen necessarîo benedictum, ut contra *Laym. docet Suar. Gavant. & C. Lugo* neque ulla reperitur in ritualibus eius benedictio.

8. Sub gravi peccato Missale, Canonem saltem continens, ut habet *Bonac. & alii commun. c. 1. Ledes. & Laym.* doceant in gravi necessitate, licitum esse celebrare sine libro ei, qui moraliter sit certus se non erraturum: & sic *C. Lugo l. c. cum Dian. & c.* probabiliter excusat eum, qui propter visus debilitatem legere non potest.

9. Minister (secundum *Nav. Fag. & Zerel.* sub mortali) & quidem masculus; in necessitate tamen gravi, v. g. diei festi, vel dandi viaticum, posset quis sibi ipsi respondere, inquit *Sa. Bon. & Dian. t. 14. resol. 43* ex aliis. In quo casu etiam feminam adhiberi posse, docet *Nagnus a. 6. d. 1. & Sylv. idem* quibusdam Belgii partibus consuetudine inductum esse, docet *Marchant. Res. past. cap. 4.* contra communem apud *Laym. Fernand. & Dian. l. c. Tamb. l. 4.*

l. c. & Marchin. de ord. t. 3. cap. 15. ubi vult id esse mortale. Ministrante tamen circa altari viro, qui nesciat respondere, Mōiales ex choro respondere, non esse prohibitum notat *C. Lugo & Tambur. l. c.* ubi etiam cum *Henriq. & Hurt.* permittere celebranti Missam cœptam prosequi sine ministro, si hic fortè abiit, & aliquantulum expectatus non revertatur.

10. Crucifixus; (nisi sit expositum Venerabile Sacramentum) non tamen sub obligatione gravi. Idem est de velo. *C. Lugo d. 20. f. 2. num. 79. Gavant.*

11. Candela accensa duplex, ex cera, & quidem secundum *Fagund. Regin. Vasq. & alios*, sub mortali contra *Nugnum & Marchinum* In necessitate tamen, præciso scandalo, sufficit una, etiam ex sebo, vel lucerna, aut lampas ex oleo. *û. Dian. l. c. Laym. cap. 16. num. 17. Azor. cap. 28. q. 15.* Sine omni autem lumine celebrare nunquam licet. *C. Lugo d. 30. f. 2.* adeo ut si extingueretur ante consecrationem, & aliud haberi non posset, Missam esse relinquendam, etiam in necessitate consecrandi pro moribundo viaticum dicat *Fagund. p. 28. cap. 22. Quintan. t. 4. f. 1.*

12. Requiritur etiam antipendium, pulvillus, candelabra, bursa, velum, manutergium; sed non benedicta, & si quid ex his desit, ex profanis congruenter mundis mutuo accipi, & deinde priori usui reddi potest. *Tambur. l. 1. c. 3. §. 3.*

13. Operto capite celebrare non licet, etiam in infirmitate sine licentia, ut docet *Fagund. Laym. Dian. Res. 58.* Et quidem Summi Pontificis ut ex
Declar-

Declaratione Cardinalium norat *Gayani & Tambur. de exped. sacrif. l. 1.* licet *Laym. & Scott.* Episcopis, & cum Regularibus eorum Prælati permittant. Quod *Tamb. l. c.* est limitat ad casum necessitatis, in quo ad Papam difficilis sit recursus. Qui tamen sine venia faceret, eum non peccare mortaliter (secluso contemptu & scandalo) vult *Ledes. & Tamb. l. c.* Quod *Dian. pag. 2. t. 14. R. 38.* censet probabile, si tempus Canonis excipitur.

Plura de his omnibus, v. apud *Aut. cit. Gavanti Dia. Laym. Bonac. Card. de Lugo d. 20. s. 4. Escob. l. 1.* ubi notat, etsi gravis sit obligatio, servandum celebrandi præscriptum in rubricis Missalis ideoque grave sit, omittere v. g. oblationem hostiæ, vel calicis, vel infusionem modicæ aquæ; *Tamb. de exped. sacr. l. 2. c. 5.* nihilominus levitatem materiæ sæpè excusare à culpa mortali omissionem, etiam intra Canonem monet *Escob. l. 1.* Unde veniale tantum erit.

I. Omittere orationes dici solitas, dum Sacerdos se induit, ut contra *Navar. Sylv. & Azor. docet Laym. Fagund. Dia. R. 21. & c.* Lotionem autem manuum ante vel post Missam (etsi facile committi non debeat) non videri sufficientem materiam rigorosi præcepti, tenet *Suar. & Tambur. §. 6.*

II. Omittere Gloria vel Credo; vel in Canone nomen alicuius Sancti; vel ea quæ tempore Paschali interponuntur inter communicantes, aut infra actionem: *Dian. p. 2. t. 14. R. 49. & 89. ex Fill. Quintan. & c.* In Missa autem quæ canitur non legere Evangelium submissa voce, *Dia. l. c. R. 4. n. 8.*

gat esse peccatum, ex *Sanch. & alii* 10. quod Rur-
 bica sit tantum directiva. Si quis autem in Missa
 advertat aliquid à se omissum, regulariter non esse
 petendum ait: *Suar. & Tamb. exped. sacrif. l. c. 5.* Di-
 cit regulariter: quia 1. si sit de substantia, v. g. ali-
 quid pertinens ad se consecrationem, certum est
 debere repeti. 2. Si dum secreto orat; post pauca
 verba certo advertat, se aliquid notabile omisisse,
 (v. g. die Paschæ, Communicantes,) paululum re-
 grediendum esse, & repetendum censet, *Tamb. l. c.*
Ita Fill, Dian. R. 59. Escob.

III. Ex devotione leve aliquid in Missa (etiam
 dum secreto orat) addere v. g. orationem Domi-
 nicā vel Psalmū aliquem; vel in Canonē nomini-
 bus Sanctorū nomē Patroni loci. *Tamb. l. i. exped.*
sacris. ca. 5. Dixi, leve: quia notabiliter addere,
 esse mortale, vult idē *Tamb. l. c. ex Bon. d. 4. q. ult.*

IV. Celebrare ante dictum Matutinum, ut con-
 tra *Azor. & Regin,* docet *Sylv. Valentin. Suar.*
V. q. Less. Fag. Laym. & c. quorum pleriq; tamen
 cum *Palao* dicunt esse veniale, si fiat sine causa: li-
 cet & hoc *Tamb. l. i. a 7. §. 1. de exped. sacrif.* in du-
 bium vocet.

V. Quæ alta voce dicenda præscribuntur, ad d
 submissa dicere, ut astantes audire non possint.
Tamb. de exped. sacrif. l. 2. c. 9. Quicquid dicat
Nav. apud Sa. V. Missa. Imò notat idem *Tamb. ex*
Lugo d. 22. f. 22. à timoratis passim sine scrupulo
 voce depressa legi.

VI. Mutare Missam, & die Dominico, vel fe-
 sto duplici, vel iis diebus quibus prohibetur fieri
 die festo duplici (v. g. infra octavas Epiphaniæ,
 Pascha-

Patchatis, &c. Feria IV. Cinerum, infra hebdomadam maiorem; Vigilia Nativitatis Domini) sine gravi causa legere votivum, vel pro defunctis, vel de alio Sancto in numerum SS. relato, *Suar. Dia. C. Lugo l. c. Escob. contra Quintan. qui t. 7. f. 46.* putat in hebdomada sancta licere legere votivum: quod refutat *Gavant. & Dian. p. 9. t. 8. 53. ex Declar. Cardin.*

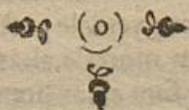
Dixi 1. *sine gravi causa*: talis autem censetur, 1. quæ spectat ad bonum Reipublicæ vel Principis, v. g. necessitas pluvix, ingruentis belli, vel pestis, vel similis mali universalis; item solennis gratiarum actio, solennis expositio Eucharistix, (v. g. diebus Antecineribus in oratione 40. horarum) *Tambur. l. c. cap. 6.* Quando cadaver præsens est in Ecclesia, ubi usus obtinuit, *Gavant. p. 2. t. 5. 3.* Si quis celebret in Ecclesia, in qua agitur dies festus loci proprius: hunc enim non tantum posse, sed debere ex congruitate conformare se loco, notat *Gavant. v. Tambur. l. 2. c. 6. qui §. 2. & 4.* addit, etiamsi Sacerdos (accepto stipendio) homini promiserit votivam, vel pro defunctis, etiam in altari privilegiato, non solum posse, sed debere celebrare Missam currentem, diebus quibus istæ prohibentur. Imo etsi Deo per votum tales Missas promiserit, non tamen ad eas obligari istis diebus eo quod votum non obliget, quando impedit bonum majus, quale esse dicit conformitatem officii cum Missa; secus diebus aliis.

Dixi 2. *in numerum Sanctorum relato*: quia si sit Beatificatus tantum, de quo certis sacerdotibus,

bus, v. gratia, quorum Ordinis fuit, concessum sit
Missam legere, docet *Gran. 2. cont. 1. cap. 7. d. 4.*
1. num. 2. & Escob. contra Palaum, non licere
aliis sacerdotibus, etsi nullum aliud sit festum, de
eo legere: eò quod sic expresse determinarit Sa-
cra rituum Congregatio apud *Gavantium. vid.*
Escob. num. 41. & Tambur. l. c. cap. 6. ubi *Palaum*
sequens dicit contrarium esse probabilius, ac ma-
gis pium. Imò de Sanctis Societatis certum
esse, si celebrent in templis ejusdem Societatis, ex
concessione Pontificum. Idem tenet *Quintanad.*
17. sing. l. c.

VII. Si quis violet rubricam spectantem ad
essentiam vel quasi essentiam Missæ; vel si nul-
lam planè servet, peccat mortaliter. *Escob.*
ex Fagund. pag. 1. l. 3, cap. 21.

num. 9.

TRACTA-